

ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΤΗΣ ΚΛΑΔΙΚΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ ΣΤΟ ΝΟΜΟ ΚΑΒΑΛΑΣ

ICAP Group A.E.
ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
ΕΡΕΥΝΩΝ & ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ
Αγίου Γεωργίου 5 (COSMOS OFFICES, 570 01
Θεσσαλονίκη
Τηλ.:(2310) 505700, Fax: (2310) 505898
www.icap.gr

Σκοπός της Μελέτης

- Αποτύπωση και ανάλυση του οικονομικού περιβάλλοντος του Ν. Καβάλας
- Η ανάδειξη τομέων και κλάδων οικονομικής δραστηριότητας, οι οποίοι εμφανίζουν δυναμισμό στο Ν. Καβάλας
- Να αποτελέσει τη βάση προβληματισμού όλων των εμπλεκόμενων φορέων για τα προγράμματα και δράσεις που πρέπει να σχεδιαστούν και υλοποιηθούν με σκοπό την αειφόρο και ισόρροπο ανάπτυξη του Νομού

Για την Εξυπηρέτηση του Σκοπού της Μελέτης Ακολουθήθηκαν τα Εξής Βήματα:

- Αποτύπωση των γενικών χαρακτηριστικών του Νομού (δημογραφικά, κοινωνικά και οικονομικά δεδομένα)
- Καταγραφή της υφιστάμενης κατάστασης αναφορικά με την οικονομική δραστηριότητα στα όρια του Νομού και σύγκριση των στοιχείων με τη Χώρα και την Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης
- Ανάλυση των μέχρι τώρα επιδόσεων και προοπτικών των κλάδων στο Νομό συγκριτικά με τη Χώρα
- Καταγραφή των προβλημάτων και προοπτικών της οικονομίας του Νομού, βάσει πρωτογενούς δειγματοληπτικής έρευνας σε επιχειρήσεις και φορείς του Νομού

■ Γενικά χαρακτηριστικά – στοιχεία του Νομού

- Στοιχεία οικονομικής δραστηριότητας
- Έρευνα σε επιχειρήσεις – απόψεις φορέων
- Προσδιορισμός σημαντικών κλάδων

Δείκτες ευημερίας Ν. Καβάλας και Χώρας

Δείκτης ευημερίας	Ν. Καβάλας	Μέσος όρος Χώρας	Κατάταξη*
ΑΕΠ κατά κεφαλή, 2007 (σε χιλ. €)	15,4	20,2	22
Δηλωθέν εισόδημα ανά φορολογούμενο (2006)	13,3	15,6	24
Φόρος εισοδήματος ανά φορολογούμενο (2006)	0,96	1,5	25
Φυσική αύξηση πληθυσμού / 1000 κατοίκους (2008)	-1,76	0,93	31
Μαθητές δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης / 1000 κατοίκους (2008)	67	52	2

* Σε σύνολο 51 Νομών

Συμμετοχή Νομού Καβάλας σε Βασικά Μεγέθη της Χώρας

Μέγεθος	Συμμετοχή (%)	Κατάταξη*
ΑΕΠ (2007)	0,95	17
Φορολογούμενοι (2006)	1,32	17
Δηλωθέν στην εφορία εισόδημα (2005)	1,13	17
Πληθυσμός (2009)	1,24	24

* Σε σύνολο 51 Νομών

- Γενικά χαρακτηριστικά – στοιχεία του Νομού

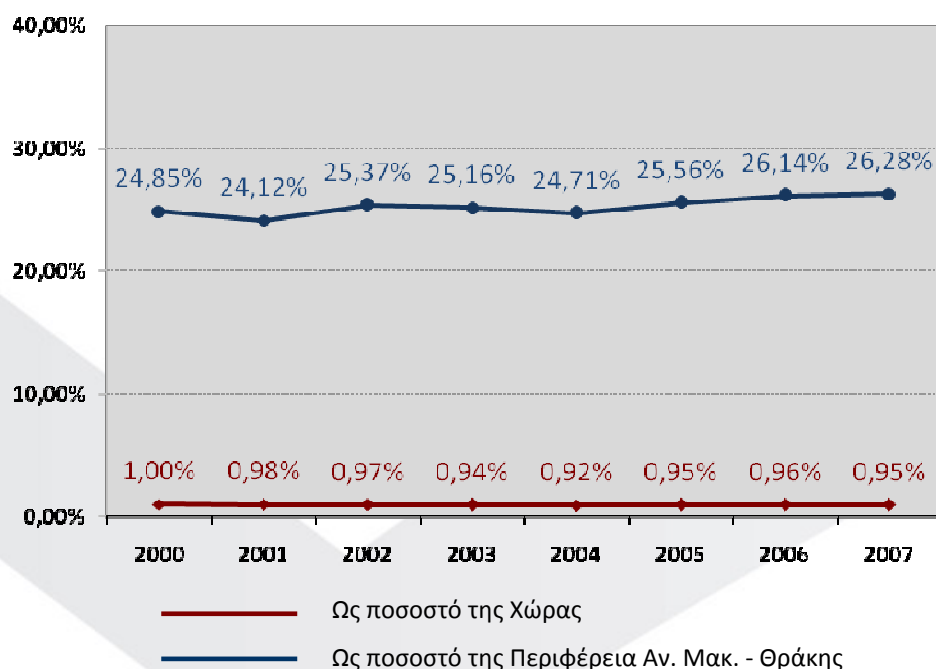
- **Στοιχεία οικονομικής δραστηριότητας**

- Έρευνα σε επιχειρήσεις – απόψεις φορέων
- Προσδιορισμός σημαντικών κλάδων

Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (Α.Ε.Π.) στο Νομό Καβάλας, την Περιφέρεια και τη Χώρα

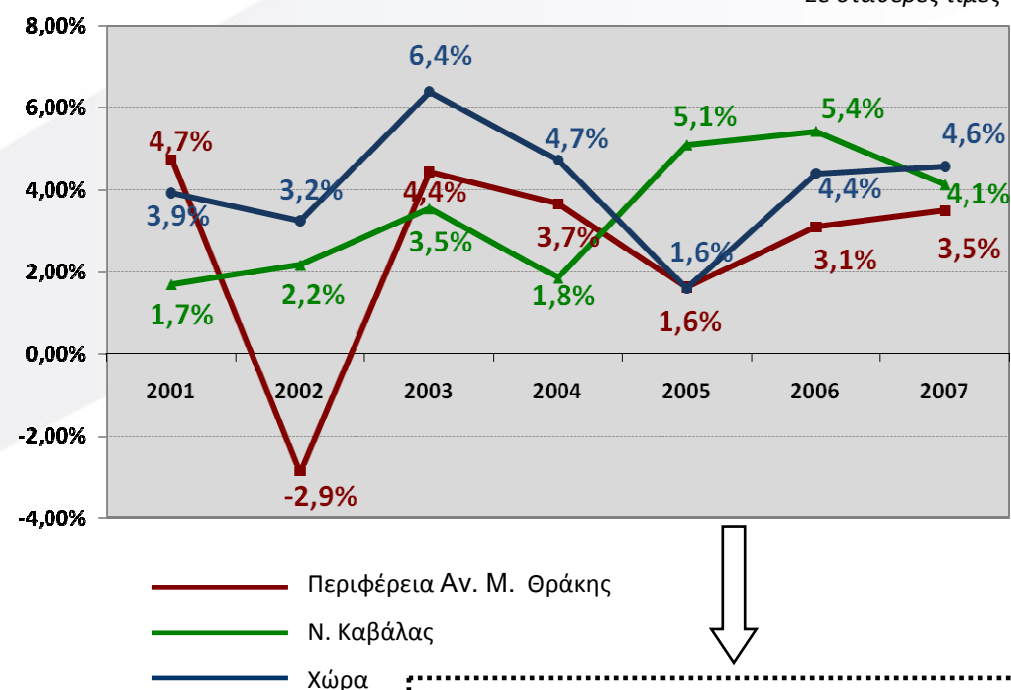
Α.Ε.Π. του Νομού Καβάλας ως ποσοστό της
Π. Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης και της Χώρας

Εξέλιξη ρυθμού ανάπτυξης Α.Ε.Π. για το διάστημα

2000 - 2007

Σε σταθερές τιμές

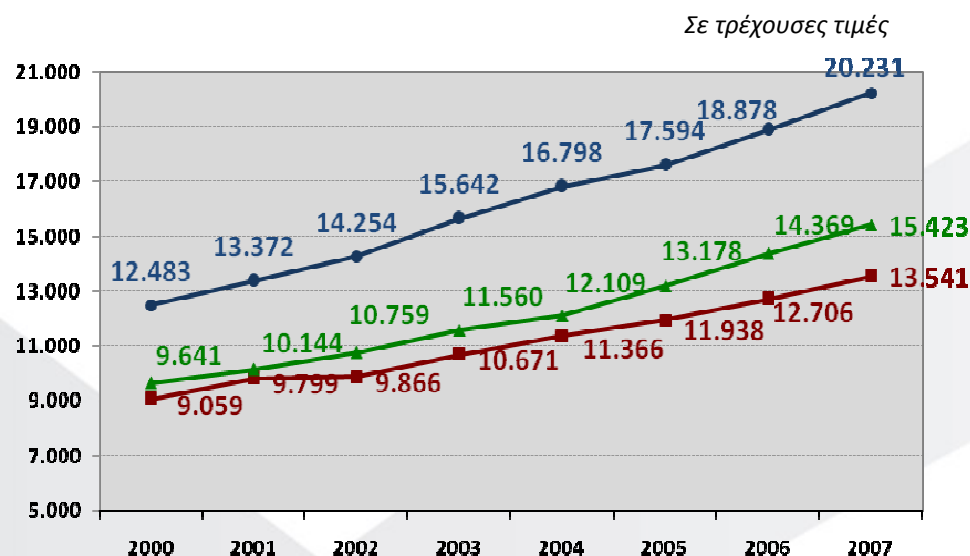

Μέσος ρυθμός ανάπτυξης Α.Ε.Π. 2000 – 2007:

- Χώρα 4,1%
- Π. Αν. Μακεδονίας – Θράκης 2,6%
- Ν. Καβάλας 3,4%

Κατά Κεφαλήν Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (Α.Ε.Π.) στο Νομό, την Περιφέρεια και τη Χώρα

Εξέλιξη **κατά κεφαλήν Α.Ε.Π.** την περίοδο 2000 – 2007
στο Ν. Καβάλας, την Περιφέρεια και τη Χώρα

— Περιφέρεια Αν. Μακ. - Θράκης
— Ν. Καβάλας
— Χώρα

Εξέλιξη **ρυθμού ανάπτυξης κατά κεφαλήν Α.Ε.Π.** την
περίοδο 2000 - 2007

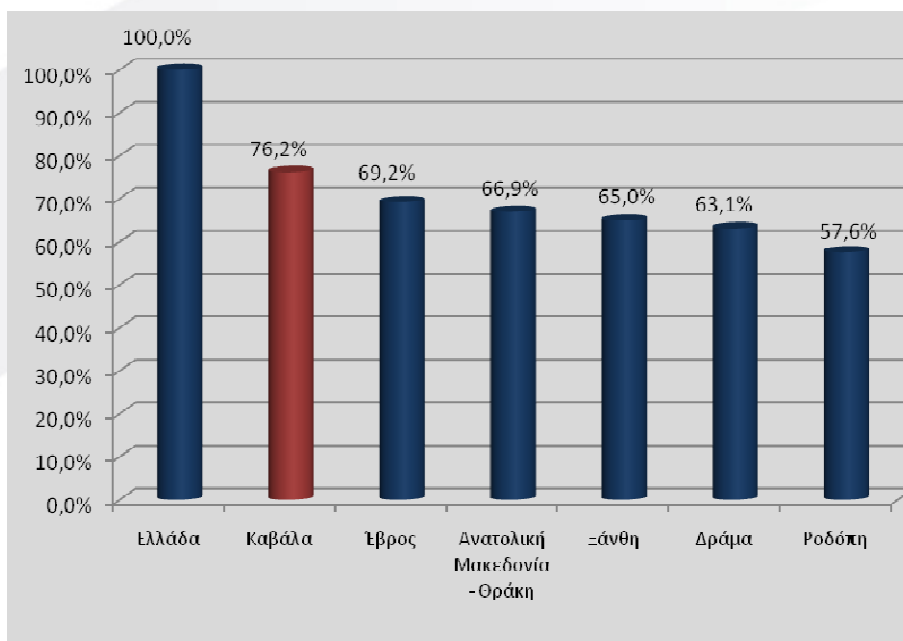
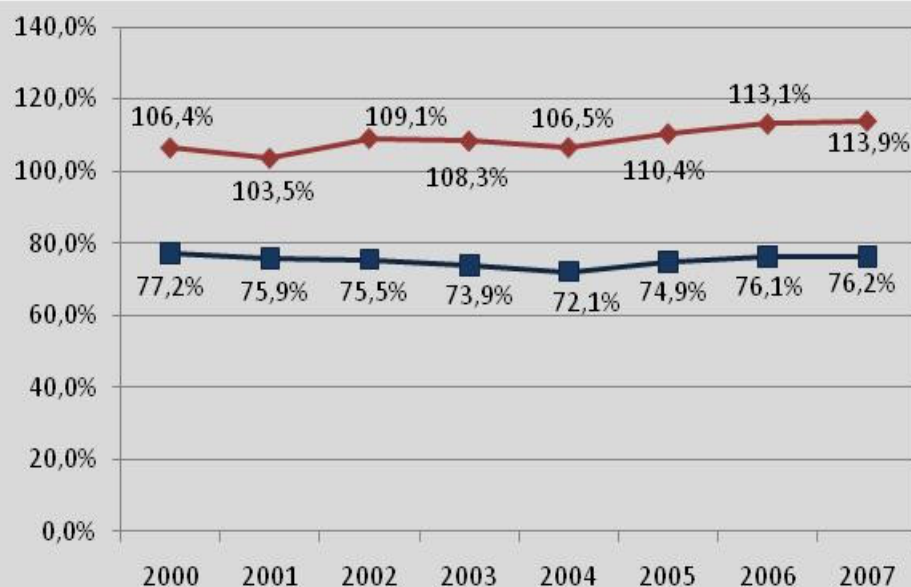
Μέσος ρυθμός ανάπτυξης κατά κεφαλήν Α.Ε.Π.
2000 – 2007:

- Χώρα 3,7%
- Π. Αν. Μακεδονίας - Θράκης 2,6%
- Ν. Καβάλας 3,5%

Κατά Κεφαλήν Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (Α.Ε.Π.) στο Νομό, την Περιφέρεια και τη Χώρα

Εξέλιξη κατά κεφαλήν Α.Ε.Π. του Νομού Καβάλας ως
ποσοστό της Περιφέρειας και της Χώρας

Κατά Κεφαλήν Α.Ε.Π. ως ποσοστό της Περιφέρειας,
των Νομών της και της Χώρας το έτος 2007

— Ως ποσοστό της Χώρας
— Ως ποσοστό της Περιφέρειας Αν. Μακ. - Θράκης

Ο νομός Καβάλας παρουσιάζει τη μεγαλύτερη σύγκλιση ως προς το κατά κεφαλήν Α.Ε.Π. με τη Χώρα, σε σχέση με τους υπόλοιπους Νομούς της Περιφέρειας

Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία (Α.Π.Α.) ανά συγκεντρωτικό Κλάδο στο Νομό Καβάλας

2007

Τομέας	Νομός Καβάλας	Περιφέρεια Αν. Μακ. - Θράκης	Σύνολο Χώρας
Λοιπές υπηρεσίες	48,90%	49,26%	52,20%
Εμπόριο	15,90%	13,98%	17,20%
Ορυχεία-Μεταποίηση-Ενέργεια	14,80%	15,69%	13,60%
Κατασκευές	5,80%	6,42%	6,00%
Τουρισμός	6,80%	6,03%	6,60%
Πρωτογενής	7,80%	8,62%	3,80%
Σύνολο	100%	100%	100%

- Ομοιόμορφη κατανομή της Α.Π.Α. μεταξύ Ν. Καβάλας και Π. Αν. Μακ. - Θράκης
- Σε σχέση με τη Χώρα, ο Ν. Καβάλας δραστηριοποιείται πιο έντονα στον πρωτογενή τομέα, ενώ συνεισφέρουν λιγότερο οι υπηρεσίες

Απασχόληση ανά Κλάδο Δραστηριότητας

2007

Τομέας	Ν. Καβάλας	Π. Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης	Σύνολο Χώρας	Ευρωπαϊκή Ένωση
Γεωργία, κτηνοτροφία, δάση, αλιεία	16,1%	25,7%	11,6%	5,8%
Βιομηχανία συμπεριλαμβανομένης και της ενέργειας	9,6%	10,4%	11,7%	17,6%
Κατασκευές	7,6%	6,6%	8,2%	7,6%
Χονδρικό και λιανικό εμπόριο, επισκευές οχημάτων και ειδών οικιακής χρήσης, ξενοδοχεία και εστιατόρια, μεταφορές και επικοινωνίες	36,9%	24,9%	32,7%	25,2%
Χρηματοπιστωτική διαμεσολάβηση, διαχείριση ακίνητης περιουσίας, εκμίσθωση και επιχειρηματικές δραστηριότητες	5,3%	5,0%	8,7%	15,1%
Άλλες υπηρεσίες	24,7%	27,4%	27,1%	28,8%
Σύνολο απασχόλησης	100%	100%	100%	100%

Σε σχέση με τη Χώρα, ο Ν. Καβάλας:

- απασχολεί περισσότερους εργαζομένους, ως ποσοστό επί του συνόλου των εργαζομένων, στον τομέα γεωργία – κτηνοτροφία – δάση – αλιεία
- απασχολεί επίσης περισσότερους εργαζομένους, ως ποσοστό επί του συνόλου στο χονδρικό και λιανικό εμπόριο

Slide 12

G1

ΗΞΥΓΓΡ ΚΕΝΦΕΦΟ ΝΦΕΙΕΦΞΟ ΡΓΡΓΡ
george; 19/2/2010

Μερίδια Ν. Καβάλας σε Βασικά Οικονομικά Στοιχεία Επιχειρήσεων

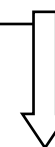
2009

	Ν. Καβάλας	Π. Αν. Μακ. - Θράκης	Σύνολο Χώρας
Αριθμός επιχειρήσεων	216	908	36.649
Μερίδια Νομού (%)	Στην Π. Αν. Μακ. - Θράκης	Στο σύνολο της Χώρας	
Καθαρά Πάγια	27,6%	0,29%	
Σύνολο Ενεργητικού	28,3%	0,38%	
Ίδια κεφάλαια	29,6%	0,44%	
Σύνολο υποχρεώσεων	27,4%	0,35%	
Κύκλος εργασιών	28,2%	0,34%	
EBITDA	30,4%	0,43%	
Κέρδη προ φόρων	22,3%	0,21%	

Αφορά Α.Ε. και Ε.Π.Ε., οι οποίες δημοσιεύουν οικονομικά στοιχεία και έχουν έδρα στο Νομό Καβάλας

Βασικά Οικονομικά Μεγέθη Επιχειρήσεων Ν. Καβάλας

ποσά σε χιλ. €	2009	2008	Ποσοστό Μεταβολής 2009/2008 (%)
Καθαρά πάγια	483.893	466.838	3,7
Σύνολο ενεργητικού	1.107.400	1.060.501	4,4
Ίδια κεφάλαια	467.378	406.063	15,1
Σύνολο υποχρεώσεων	640.023	654.439	-2,2
Κύκλος εργασιών	635.214	741.403	-14,3
EBITDA	72.828	81.603	-10,8
Κέρδη προ φόρων	8.871	26.451	-66,5
Αριθμός Επιχειρήσεων	216	216	

Το 2009 σε σχέση με το 2008 παρατηρείται μεγάλη μείωση των κερδών προ φόρων του δείγματος

Γενικά Χαρακτηριστικά –
στοιχεία του Νομού

Στοιχεία Οικονομικής
Δραστηριότητας

Προσδιορισμός σημαντικών
κλάδων

Έρευνα σε επιχειρήσεις –
απόψεις φορέων

Βασικά Οικονομικά Μεγέθη Επιχειρήσεων Ν. Καβάλας

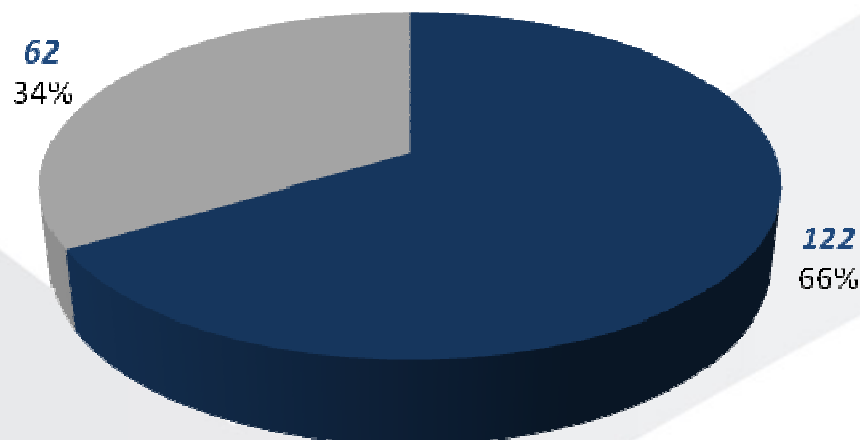
Διαχρονική Εξέλιξη 2006-2009

ποσά σε χιλ. €	2009	2008	2007	2006
Καθαρά πάγια	483.893	466.838	404.769	356.286
Σύνολο ενεργητικού	1.107.400	1.060.501	955.580	844.336
Ίδια κεφάλαια	467.378	406.063	362.186	336.797
Σύνολο υποχρεώσεων	640.023	654.439	585.521	500.281
Κύκλος εργασιών	635.214	741.403	649.660	560.035
EBITDA	72.828	81.603	66.937	57.641
Κέρδη προ φόρων	8.871	26.451	28.084	100.104

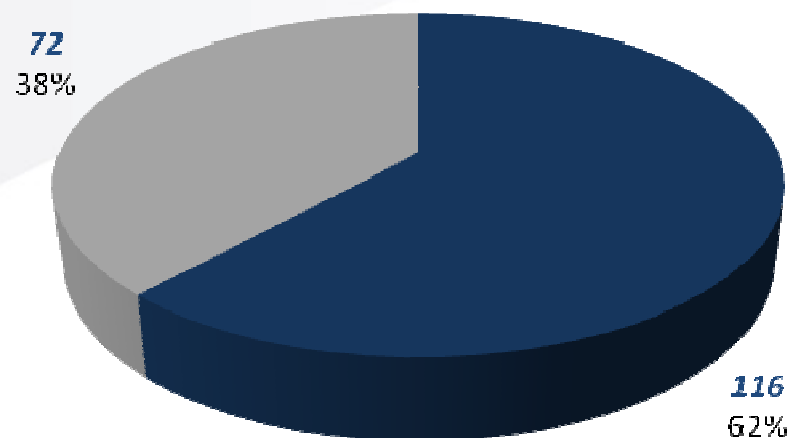
Τα κέρδη προ φόρων είναι πτωτικά για όλη την περίοδο 2006-2009

Βασικά Οικονομικά Μεγέθη Επιχειρήσεων Ν. Καβάλας

- Παρουσίασαν μείωση κύκλου εργασιών το 09 σε σχέση με το 08
- Παρουσίασαν αύξηση κύκλου εργασιών το 09 σε σχέση με το 08

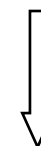
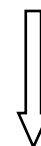

- Παρουσίασαν μείωση αποτελεσμάτων προ φόρων το 09 σε σχέση με το 08
- Παρουσίασαν αύξηση αποτελεσμάτων προ φόρων το 09 σε σχέση με το 08

Βασικοί Χρηματοοικονομικοί Δείκτες των Επιχειρήσεων του Ν. Καβάλας

Χρηματοοικονομικοί δείκτες	Ν. Καβάλας		Ανατολική Μακεδονία - Θράκη		Σύνολο Χώρας	
	2008	2009	2008	2009	2008	2009
Αποδοτικότητα ιδίων κεφαλαίων (%)	6,5	1,9	1	2,5	5,2	4,1
Αποδοτικότητα συνολικών κεφαλαίων (%)	2,5	0,8	0,4	1	1,9	1,5
Περιθώριο EBITDA (%)	11	11,5	9,8	10,6	8,4	9,1
Περιθώριο καθαρού κέρδους (%)	3,6	1,4	0,6	1,8	2,6	2,3
Ξένα/ίδια κεφάλαια (:1)	1,6	1,4	1,5	1,5	1,7	1,7

Κατά το 2009 οι χρηματοοικονομικές επιδόσεις των επιχειρήσεων του δείγματος στο νομό Καβάλας, πλην του EBITDA και της σχέση ιδίων προς ξένα κεφάλαια, υπολείπονται τόσο από αυτές της Χώρας όσο και αυτές της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας Θράκης

Εκτίμηση της Πιθανότητας Εμφάνισης Ασυνεπούς Μελλοντικής Συμπεριφοράς από τις Επιχειρήσεις του Ν. Καβάλας

Μέθοδος z-score

$$z - score = 0,717 \times T1 + 0,847 \times T2 + 3,107 \times T3 + 0,420 \times T4 + 0,998 \times T5$$

T1 = [(Κυκλοφορούν ενεργητικό – Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις) / Σύνολο Ενεργητικού]

T2 = Αδιανέμητα κέρδη / Σύνολο Ενεργητικού

T3 = Κέρδη προ τόκων και φόρων / Σύνολο Ενεργητικού

T4 = Ίδια κεφάλαια / Συνολικές υποχρεώσεις

T5 = Πωλήσεις / Σύνολο Ενεργητικού

Ασφαλής περιοχή

$z - score \geq 2,93$

Περιοχή μεσαίου κινδύνου

$1,81 < z - score < 2,93$

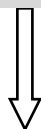
Περιοχή υψηλού κινδύνου

$z - score \leq 1,81$

Υπολογισμός Δείκτη z – score για το **Σύνολο** των Επιχειρήσεων του Ν. Καβάλας

	2009	2008	2007	2006
Ασφαλής περιοχή	36	39	37	36
Περιοχή μεσαίου κινδύνου	86	90	84	72
Περιοχή υψηλού κινδύνου	80	71	71	70
Σύνολο	202	200	192	178
	2009	2008	2007	2006
Ασφαλής περιοχή	17,8%	19,5%	19,3%	20,2%
Περιοχή μεσαίου κινδύνου	42,6%	45,0%	43,8%	40,4%
Περιοχή υψηλού κινδύνου	39,6%	35,5%	37,0%	39,3%
Σύνολο επιχειρήσεων	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Στην περιοχή του υψηλού κινδύνου για το 2009, με βάση τη μέθοδο του z- score, βρίσκεται το **39,6%** του δείγματος των επιχειρήσεων του Νομού

Υπολογισμός Δείκτη z – score των Επιχειρήσεων του Ν. Καβάλας Ανά Τομέα Δραστηριότητας

Μεταποίηση				
	2009	2008	2007	2006
Ασφαλής περιοχή (z-score \geq 2,93)	9	11	13	8
Περιοχή μεσαίου κινδύνου(1,81<z-score<2,93)	37	39	34	33
Περιοχή υψηλού κινδύνου (z-score \leq 1,81)	32	29	29	30
Σύνολο επιχειρήσεων	78	79	76	71
Ασφαλής περιοχή (z-score \geq 2,93)	11,5%	13,9%	17,1%	11,3%
Περιοχή μεσαίου κινδύνου(1,81<z-score<2,93)	47,4%	49,4%	44,7%	46,5%
Περιοχή υψηλού κινδύνου (z-score \leq 1,81)	41,0%	36,7%	38,2%	42,3%
Σύνολο	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Τουρισμός				
	2009	2008	2007	2006
Ασφαλής περιοχή (z-score \geq 2,93)	9	7	5	8
Περιοχή μεσαίου κινδύνου(1,81<z-score<2,93)	6	7	7	5
Περιοχή υψηλού κινδύνου (z-score \leq 1,81)	14	14	14	13
Σύνολο επιχειρήσεων	29	28	26	26
Ασφαλής περιοχή (z-score \geq 2,93)	31,0%	25,0%	19,2%	30,8%
Περιοχή μεσαίου κινδύνου(1,81<z-score<2,93)	20,7%	25,0%	26,9%	19,2%
Περιοχή υψηλού κινδύνου (z-score \leq 1,81)	48,3%	50,0%	53,8%	50,0%
Σύνολο	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Εμπόριο				
	2009	2008	2007	2006
Ασφαλής περιοχή (z-score \geq 2,93)	5	9	10	9
Περιοχή μεσαίου κινδύνου(1,81<z-score<2,93)	30	31	31	25
Περιοχή υψηλού κινδύνου (z-score \leq 1,81)	21	20	20	19
Σύνολο επιχειρήσεων	56	60	61	53
Ασφαλής περιοχή (z-score \geq 2,93)	8,9%	15,0%	16,4%	17,0%
Περιοχή μεσαίου κινδύνου(1,81<z-score<2,93)	53,6%	51,7%	50,8%	47,2%
Περιοχή υψηλού κινδύνου (z-score \leq 1,81)	37,5%	33,3%	32,8%	35,8%
Σύνολο	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Λοιπές Υπηρεσίες				
	2009	2008	2007	2006
Ασφαλής περιοχή (z-score \geq 2,93)	13	12	9	11
Περιοχή μεσαίου κινδύνου(1,81<z-score<2,93)	13	13	12	9
Περιοχή υψηλού κινδύνου (z-score \leq 1,81)	13	8	8	8
Σύνολο επιχειρήσεων	39	33	29	28
Ασφαλής περιοχή (z-score \geq 2,93)	33,3%	36,4%	31,0%	39,3%
Περιοχή μεσαίου κινδύνου(1,81<z-score<2,93)	33,3%	39,4%	41,4%	32,1%
Περιοχή υψηλού κινδύνου (z-score \leq 1,81)	33,3%	24,2%	27,6%	28,6%
Σύνολο	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Το υψηλότερο ποσοστό στην περιοχή του υψηλού κινδύνου **48,3%** για το 2009 με βάση τη μέθοδο του z- score βρίσκεται στον κλάδο του τουρισμού

Το χαμηλότερο ποσοστό στην περιοχή του υψηλού κινδύνου **33,3%** για το 2009 με βάση τη μέθοδο του z- score βρίσκεται στον κλάδο των λοιπών υπηρεσιών

- Γενικά χαρακτηριστικά – στοιχεία του Νομού
- Στοιχεία οικονομικής δραστηριότητας
- Έρευνα σε επιχειρήσεις – απόψεις φορέων
- Προσδιορισμός σημαντικών κλάδων

Γενικά Χαρακτηριστικά –
στοιχεία του Νομού

Στοιχεία Οικονομικής
Δραστηριότητας

Προσδιορισμός σημαντικών
κλάδων

Έρευνα σε επιχειρήσεις –
απόψεις φορέων

Στοιχεία Πρωτογενούς Έρευνας

Σκοπός έρευνας

Η διερεύνηση των συνθηκών λειτουργίας των επιχειρήσεων και η καταγραφή των απόψεων τους για τα προβλήματα και τις προοπτικές της περιοχής και των κλάδων τους

Συμμετοχή στην έρευνα

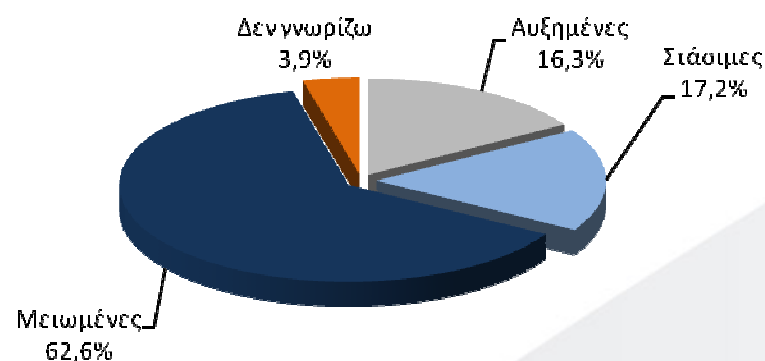
- 216 επιχειρήσεις με έδρα στο Νομό μέσω των εκπροσώπων τους
- 5 Φορείς του Νομού Καβάλας

Περίοδος διεξαγωγής έρευνας

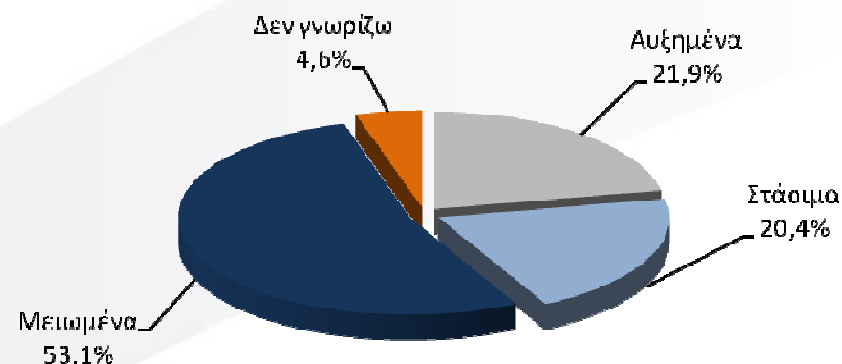
Η έρευνα διεξήχθη κατά την περίοδο Σεπτεμβρίου - Οκτωβρίου 2010

Οικονομικές Προσδοκίες Επιχειρήσεων Δείγματος

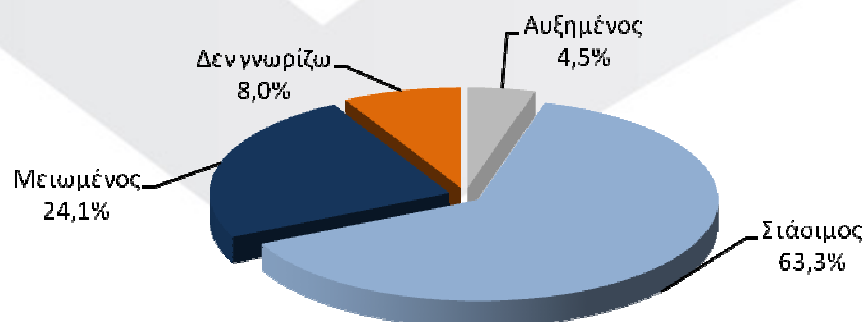
Εκτίμηση των Πωλήσεων του 2010 σε Σχέση με το 2009 των
Επιχειρήσεων του Δείγματος

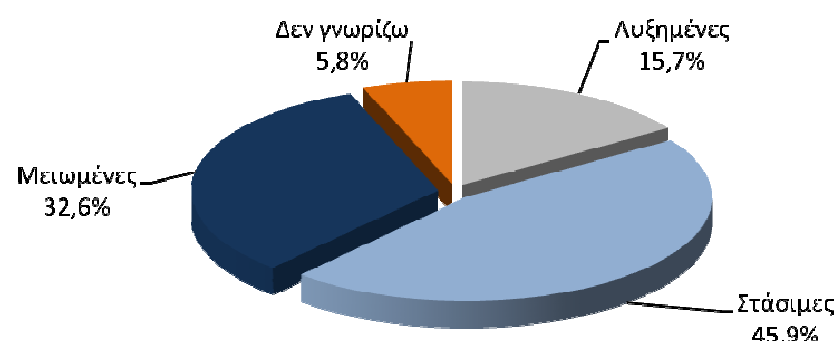
Εκτίμηση των λειτουργικών κερδών του 2010 σε σχέση με το
2009 των επιχειρήσεων του δείγματος

Εκτίμηση του Αριθμού των Απασχολούμενων Ατόμων το 2010 σε
Σχέση με το 2009

Προβλεπόμενες Επενδύσεις για την Προσεχή Διετία σε Σχέση με τις
Επενδύσεις της Διετίας 2008-2009 των Επιχειρήσεων του Δείγματος

Μέτρα για την Αντιμετώπιση της Κρίσης

Μέτρο	% επί του συνόλου των επιχειρήσεων
Γενικότερες περικοπές που αφορούν το κόστος λειτουργίας	57,4%
Μείωση περιθωρίων κέρδους	54,9%
Μείωση των εξόδων για διαφήμιση των προϊόντων	49,0%
Αύξηση προσφορών προϊόντων	47,5%
Μείωση τιμών πώλησης προϊόντων	41,2%
Μείωση προσωπικού	29,9%
Μείωση των εξόδων εκπαίδευσης	27,0%
Μείωση της παραγωγικής δραστηριότητας	24,5%
Σύναψη δανείου	20,6%
Διακοπή παραγωγής προϊόντων	17,2%
Κατάργηση τομέων επιχειρηματικής δραστηριότητας	16,7%

Γενικά Χαρακτηριστικά –
στοιχεία του Νομού

Στοιχεία Οικονομικής
Δραστηριότητας

Προσδιορισμός σημαντικών
κλάδων

Έρευνα σε επιχειρήσεις –
απόψεις φορέων

Έρευνα σε επιχειρήσεις: Αξιολόγηση στόχων / Προτεραιοτήτων

		Βαθμολογία (max 100)
1	Η βελτίωση της ποιότητας των προϊόντων / υπηρεσιών	61,9
2	Η αύξηση της παραγωγικότητας μέσω επενδύσεων σε νέες τεχνολογίες	30,3
3	Η αύξηση της παραγωγικότητας μέσω αναδιάρθρωσης της λειτουργίας της επιχείρησης	28,7
4	Η επέκταση σε άλλες δραστηριότητες	25,1
5	Η προσπάθεια αύξησης ή ανάπτυξης των πωλήσεων και προς άλλες περιοχές της ελληνικής επικράτειας	18,2
6	Η αύξηση της παραγωγικότητας μέσω βελτίωσης του ανθρώπινου κεφαλαίου της επιχείρησης (εξειδικευμένο προσωπικό)	14,4
7	Η επέκταση των εγκαταστάσεων με την ίδια δραστηριότητα	14,1
8	Η προσπάθεια αύξησης ή ανάπτυξης των εξαγωγών	6,3
9	Η προσπάθεια αύξησης ή ανάπτυξης των εξαγωγών προς τις Βαλκανικές χώρες	4,6
10	Άλλη προτεραιότητα / στόχος	0,3

Γενικά Χαρακτηριστικά –
στοιχεία του Νομού

Στοιχεία Οικονομικής
Δραστηριότητας

Προσδιορισμός σημαντικών
κλάδων

Έρευνα σε επιχειρήσεις –
απόψεις φορέων

Έρευνα σε επιχειρήσεις: Αξιολόγηση Ποιοτικών Χαρακτηριστικών που Επηρεάζουν την Οικονομική Δραστηριοποίηση μιας Επιχείρησης σε Έναν Τόπο

		Βαθμολογία (max 100)
1	Η παροχή αναπτυξιακών κινήτρων από το κράτος και την Ε.Ε.	76,6
2	Πληθυσμιακή ανάπτυξη	69,8
3	Η δραστηριοποίηση σε περιοχή με προσβασιμότητα	67,9
4	Η ορθή οργάνωση και λειτουργία της τοπικής αυτοδιοίκησης	67,9
5	Η επάρκεια των δικτύων μεταφορών	61,2
6	Ο ορθός χωροταξικός σχεδιασμός	61,0
7	Ύπαρξη ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και ερευνητικών κέντρων	60,9
8	Η εύρεση καταρτισμένου – εξειδικευμένου ανθρώπινου δυναμικού	60,4
9	Ύπαρξη βιομηχανιών και βιοτεχνικών υποδομών	59,9
10	Γειτνίαση με τουριστικούς προορισμούς	49,0
11	Ο τόπος δραστηριοποίησης είναι Τουριστικός Προορισμός	48,4
12	Γειτνίαση με βαλκανικές χώρες	47,6
13	Η αξιόλογη πολιτιστική κληρονομιά (μνημεία, αρχαιολογικοί χώροι, μουσεία)	34,9
14	Άλλο πλεονέκτημα	0,3

Γενικά Χαρακτηριστικά –
στοιχεία του Νομού

Στοιχεία Οικονομικής
Δραστηριότητας

Προσδιορισμός σημαντικών
κλάδων

Έρευνα σε επιχειρήσεις –
απόψεις φορέων

Έρευνα σε επιχειρήσεις: Αξιολόγηση Βαθμού Υπόστασης των Παραπάνω Ποιοτικών Χαρακτηριστικών στο Ν. Καβάλας

		Βαθμολογία (max 100)
1	Η προσβασιμότητα της περιοχής	55,6
2	Γειτνίαση με βαλκανικές χώρες	52,5
3	Η επάρκεια των δικτύων μεταφορών	51,0
4	Γειτνίαση με τουριστικούς προορισμούς	50,0
5	Είναι Τουριστικός Προορισμός	49,3
6	Η αξιόλογη πολιτιστική κληρονομιά (μνημεία, αρχαιολογικοί χώροι, μουσεία)	48,4
7	Η εύρεση καταρτισμένου – εξειδικευμένου ανθρώπινου δυναμικού	46,1
8	Πληθυσμιακή ανάπτυξη	43,6
9	Ύπαρξη ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και ερευνητικών κέντρων	38,5
10	Ύπαρξη βιομηχανιών και βιοτεχνικών υποδομών	32,6
11	Η παροχή αναπτυξιακών κινήτρων από το κράτος και την ΕΕ	31,7
12	Η ορθή οργάνωση και λειτουργία της τοπικής αυτοδιοίκησης	27,1
13	Ο ορθός χωροταξικός σχεδιασμός	24,5
14	Άλλο πλεονέκτημα	0,0

Γενικά Χαρακτηριστικά –
στοιχεία του Νομού

Στοιχεία Οικονομικής
Δραστηριότητας

Προσδιορισμός σημαντικών
κλάδων

Έρευνα σε επιχειρήσεις –
απόψεις φορέων

Έρευνα σε επιχειρήσεις: Αξιολόγηση Αναγκαιότητας Ενίσχυσης των υποδομών σε Λειτουργικούς Τομείς για την Ανάπτυξη της Επιχειρηματικότητας στο Ν. Καβάλας

		Βαθμολογία (max 100)
1	Έρευνα και Ανάπτυξη	40,5
2	Εκπαίδευση τριτοβάθμια	36,5
3	Λιμενικές εγκαταστάσεις και ακτοπλοϊκές διασυνδέσεις	35,1
4	Υγεία	34,9
5	Εκπαίδευση Επαγγελματική	26,5
6	Σιδηροδρομικές εγκαταστάσεις και διασυνδέσεις	26,2
7	Ενέργεια	25,6
8	Βιομηχανικά & τεχνολογικά πάρκα	22,3
9	Εκπαίδευση Πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια	21,8
10	Οδικά δίκτυα	21,2
11	Αεροπορικές εγκαταστάσεις και διασυνδέσεις	20,1
12	Δίκτυα παροχής τεχνικών και οικονομικών πληροφοριών και συμβουλών	18,7
13	Αστικές συγκοινωνίες	15,6
14	Βιολογικός Καθαρισμός	14,9
15	Τηλεπικοινωνίες	10,8
16	Άλλος τομέας	1,4

Γενικά Χαρακτηριστικά –
στοιχεία του Νομού

Στοιχεία Οικονομικής
Δραστηριότητας

Προσδιορισμός σημαντικών
κλάδων

Έρευνα σε επιχειρήσεις –
απόψεις φορέων

Απόψεις φορέων: Αξιολόγηση Ποιοτικών Χαρακτηριστικών που **Επηρεάζουν** την Οικονομική Δραστηριοποίηση μιας Επιχείρησης **σε Έναν Τόπο**

		Βαθμολογία (max 100)
1	Η παροχή αναπτυξιακών κινήτρων από το κράτος και την ΕΕ	90,0
2	Η εύρεση καταρτισμένου – εξειδικευμένου ανθρώπινου δυναμικού	80,0
3	Γειτνίαση με βαλκανικές χώρες	75,0
4	Η δραστηριοποίηση σε μεγάλο αστικό κέντρο με προσβασιμότητα	75,0
5	Ύπαρξη βιομηχανιών και βιοτεχνικών υποδομών	75,0
6	Η επάρκεια των δικτύων μεταφορών	70,0
7	Ο ορθός χωροταξικός σχεδιασμός	70,0
8	Ύπαρξη ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και ερευνητικών κέντρων	70,0
9	Ο τόπος δραστηριοποίησης είναι Τουριστικός Προορισμός	65,0
10	Πληθυσμιακή ανάπτυξη	60,0
11	Γειτνίαση με τουριστικούς προορισμούς	60,0
12	Η ορθή οργάνωση και λειτουργία της τοπικής αυτοδιοίκησης	55,0
13	Η αξιόλογη πολιτιστική κληρονομιά (μνημεία, αρχαιολογικοί χώροι, μουσεία)	50,0
14	Άλλο πλεονέκτημα	0,0

Απόψεις φορέων: Αξιολόγηση βαθμού υπόστασης ποιοτικών χαρακτηριστικών στο Νομό Καβάλας

		Βαθμολογία (max 100)
1	Γειτνίαση με βαλκανικές χώρες	80,0
2	Η επάρκεια των δικτύων μεταφορών	70,0
3	Η αξιολογη πολιτιστική κληρονομιά (μνημεία, αρχαιολογικοί χώροι, μουσεία)	65,0
4	Ο τόπος δραστηριοποίησης είναι Τουριστικός Προορισμός	65,0
5	Γειτνίαση με τουριστικούς προορισμούς	65,0
6	Η δραστηριοποίηση σε μεγάλο αστικό κέντρο με προσβασιμότητα	60,0
7	Η παροχή αναπτυξιακών κινήτρων από το κράτος και την Ε.Ε.	55,0
8	Η εύρεση καταρτισμένου – εξειδικευμένου ανθρώπινου δυναμικού	50,0
9	Πληθυσμιακή ανάπτυξη	50,0
10	Η ορθή οργάνωση και λειτουργία της τοπικής αυτοδιοίκησης	50,0
11	Υπαρξη βιομηχανιών και βιοτεχνικών υποδομών	50,0
12	Ο ορθός χωροταξικός σχεδιασμός	45,0
13	Υπαρξη ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και ερευνητικών κέντρων	40,0
14	Άλλο πλεονέκτημα	0,0

- Γενικά χαρακτηριστικά – στοιχεία του Νομού
- Στοιχεία οικονομικής δραστηριότητας
- Έρευνα σε επιχειρήσεις – απόψεις φορέων
- **Προσδιορισμός σημαντικών κλάδων**

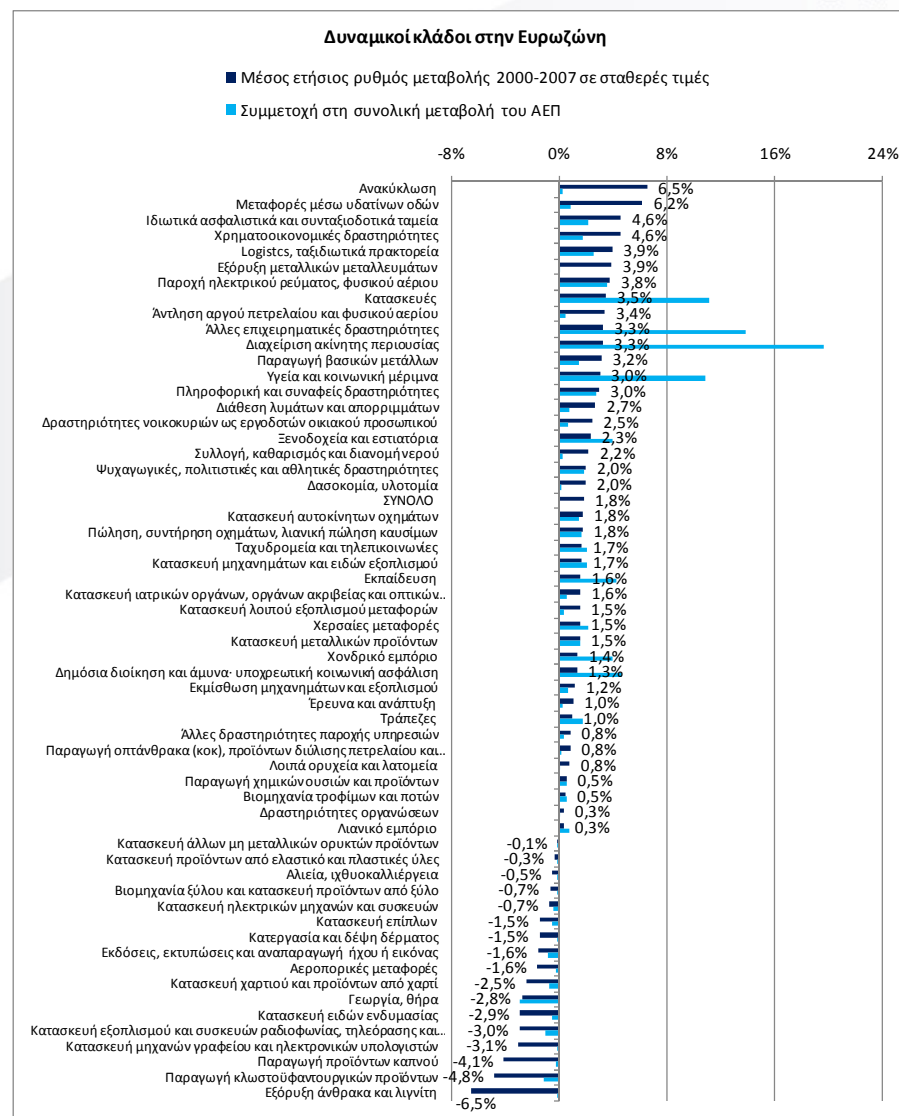
Ανάλυση Εξέλιξης και Προοπτικών Κλάδων

- Στόχος :
 - Ο προσδιορισμός των κλάδων στους οποίους έχει συγκριτικό πλεονέκτημα ο Νομός Καβάλας και εμφανίζουν θετικές προοπτικές
- Μεθοδολογία ανάλυσης - Δείκτες:
 - Δυναμική Κλάδων
 - Συντελεστής Εγκατάστασης ή Δείκτης Τοποθεσίας
 - Δείκτης Παραγωγικότητας
 - Ανάλυση Μεταβολής Μεριδίων

Ανάλυση Εξέλιξης και Προοπτικών Κλάδων

Δυναμική Κλάδων

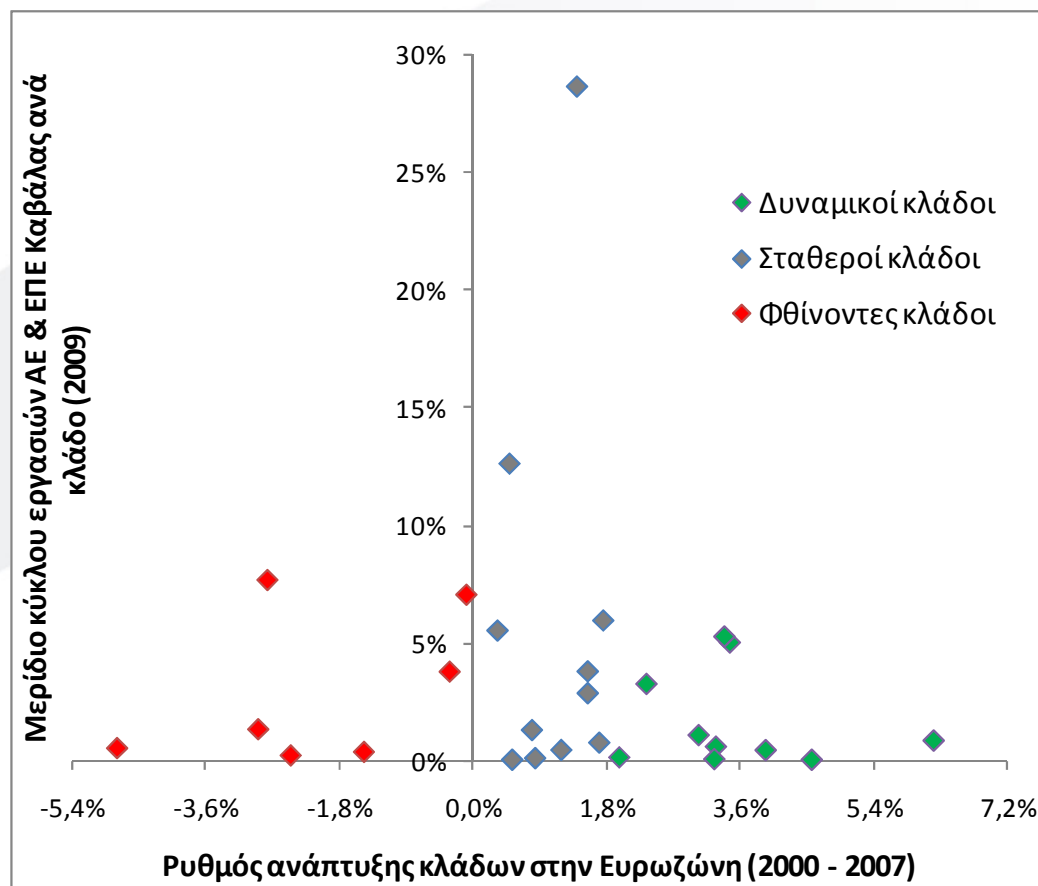
- Η δυναμική εξετάζεται για το σύνολο της ευρωζώνης
- Εάν ο κλάδος αναπτύσσεται με μεγαλύτερο ρυθμό από το σύνολο της οικονομίας και θεωρείται δυναμικός κλάδος
- Εάν ο κλάδος αναπτύσσεται αλλά με χαμηλότερο ρυθμό από την οικονομία θεωρείται στάσιμος, ενώ εάν συρρικνώνεται τότε θεωρείται φθίνων
- Στη συνέχεια εντοπίζεται η κατανομή της επιχειρηματικής δραστηριότητας στο Νομό της Καβάλας

Ανάλυση Εξέλιξης και Προοπτικών Κλάδων

Δυναμική Κλάδων

- Οι επιχειρήσεις Α.Ε. και Ε.Π.Ε. του νομού το 2009 δραστηριοποιούνται σε μεγάλο φάσμα κλάδων, περιλαμβάνοντας:
 - δυναμικούς (81 επιχειρήσεις με 16,7% του συνολικού κύκλου εργασιών)
 - σταθερούς (139 επιχειρήσεις με 62,3% του συνολικού κύκλου εργασιών)
 - φθίνοντες (45 επιχειρήσεις με 21% του συνολικού κύκλου εργασιών)
- Αξιόλογη παρουσία σε δυναμικούς κλάδους υπάρχει στην υγεία, στα ξενοδοχεία και εστιατόρια, στις επιχειρηματικές δραστηριότητες και στα logistics
- Η μεταποίηση είναι προσανατολισμένη σε σταθερές και φθίνουσες δραστηριότητες και όχι σε δυναμικές

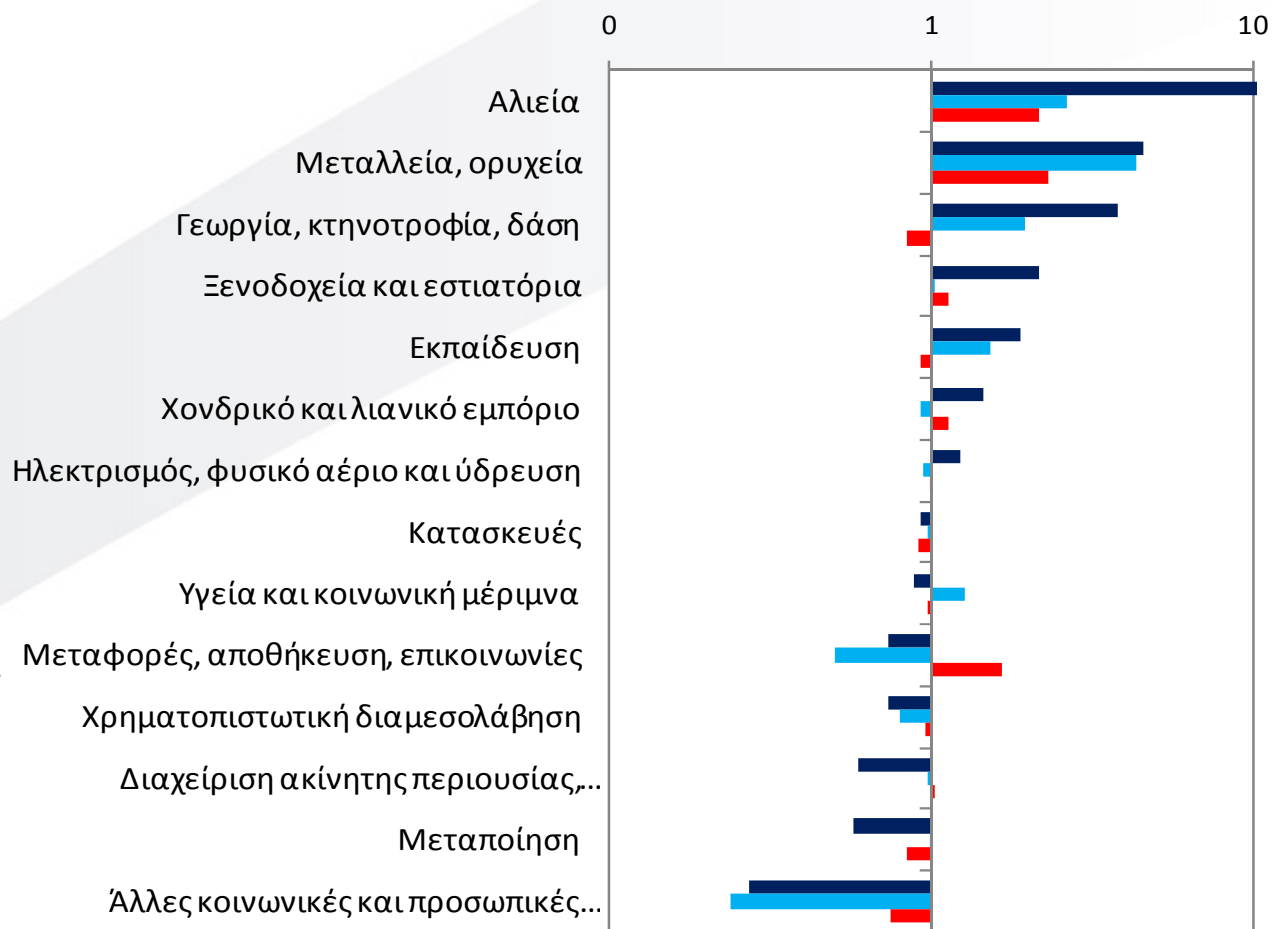
Ανάλυση Εξέλιξης και Προοπτικών Κλάδων

Συντελεστής εγκατάστασης Ν. Καβάλας

Συντελεστής Εγκατάστασης

- Παρουσιάζει τη βαρύτητα ενός κλάδου σε ένα Νομό
- Εάν ο δείκτης > 1 , ο κλάδος στο Νομό έχει μεγαλύτερη βαρύτητα από ότι στη συγκρινόμενη οικονομία και είναι ένδειξη πως είναι εξαγωγικός
- Στην Καβάλα, ο πρωτογενής τομέας και ο τουρισμός είναι εξαγωγικοί κλάδοι

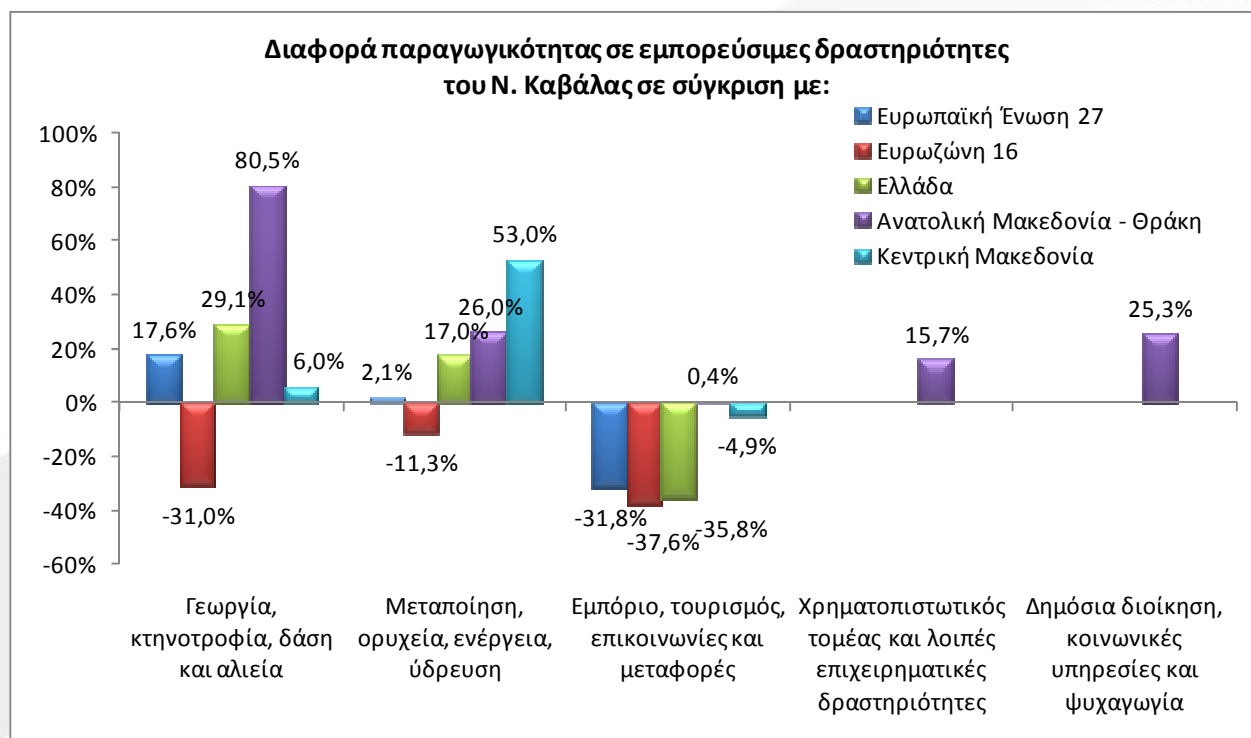
■ συγκριτικά με Ευρωζώνη ■ συγκριτικά με Ελλάδα ■ συγκριτικά με Περιφέρεια

Ανάλυση Εξέλιξης και Προοπτικών Κλάδων

Δείκτης Παραγωγικότητας

- Συγκρίνει την παραγωγικότητα ενός κλάδου στο Νομό σε σχέση με άλλες οικονομίες (χώρα, περιφέρεια, Ευρώπη)
- Εάν ο δείκτης > 0 , ο κλάδος παρουσιάζει υψηλότερη παραγωγικότητα στον Νομό από ότι στις άλλες συγκρινόμενες οικονομίες
- Είναι ένδειξη για το συγκριτικό πλεονέκτημα που διαθέτει ο Νομός

- Ο πρωτογενής και δευτερογενής τομέας στον Νόμο Καβάλας έχουν υψηλότερη παραγωγικότητα από την Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση

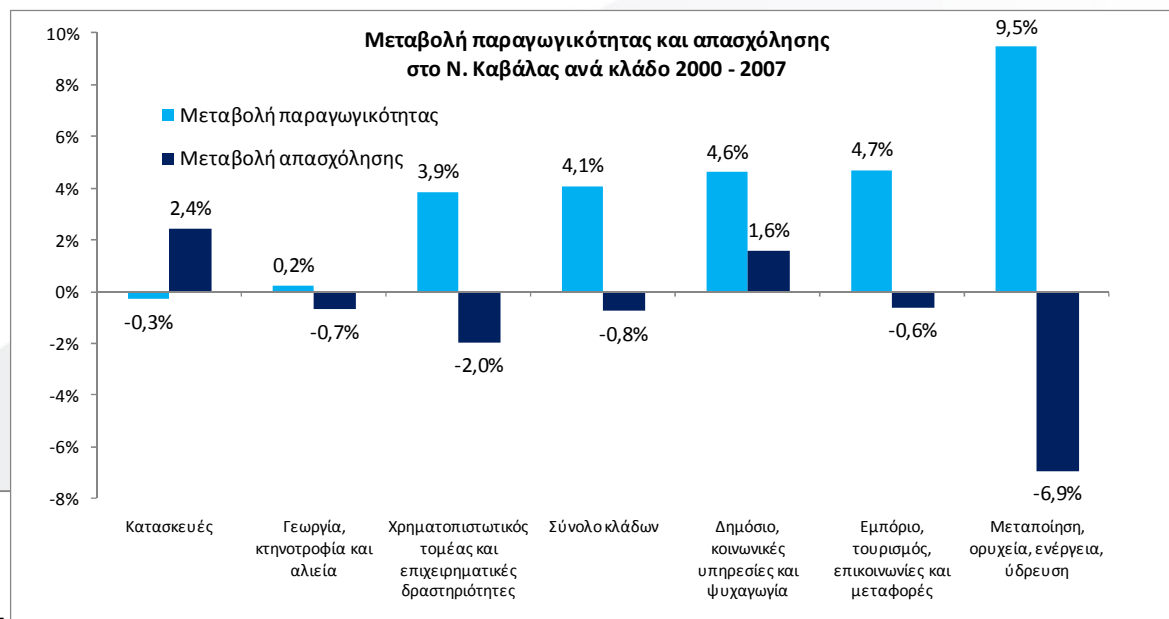
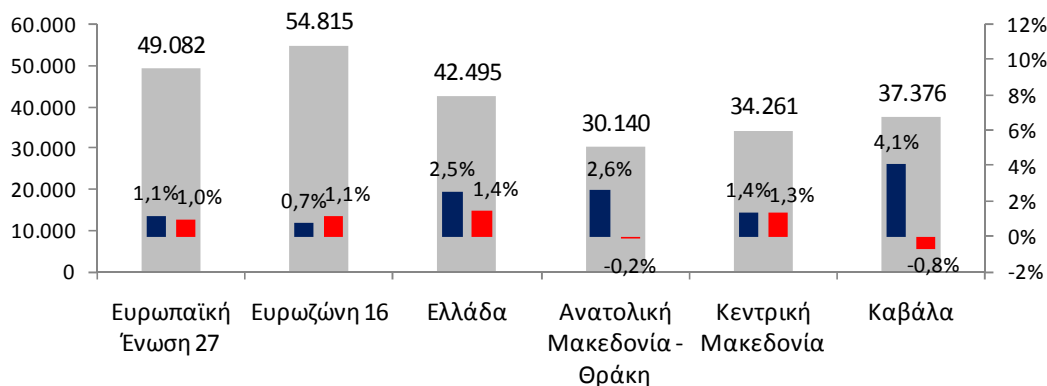
Ανάλυση Εξέλιξης και Προοπτικών Κλάδων

Δείκτης Παραγωγικότητας

- Οι μεταβολές της παραγωγικότητας στο Νομό ανά κλάδο και συγκριτικά με άλλες οικονομίες δείχνουν τις τάσεις βελτίωσης ή χειροτέρευσης της ανταγωνιστικότητας

Παραγωγικότητα ανά εργαζόμενο 2007

- Παραγωγικότητα ανά εργαζόμενο 2007
- Μέση ετήσια μεταβολή παραγωγικότητας 2000 - 2007
- Μέση ετήσια μεταβολή απασχόλησης 2000 - 2007

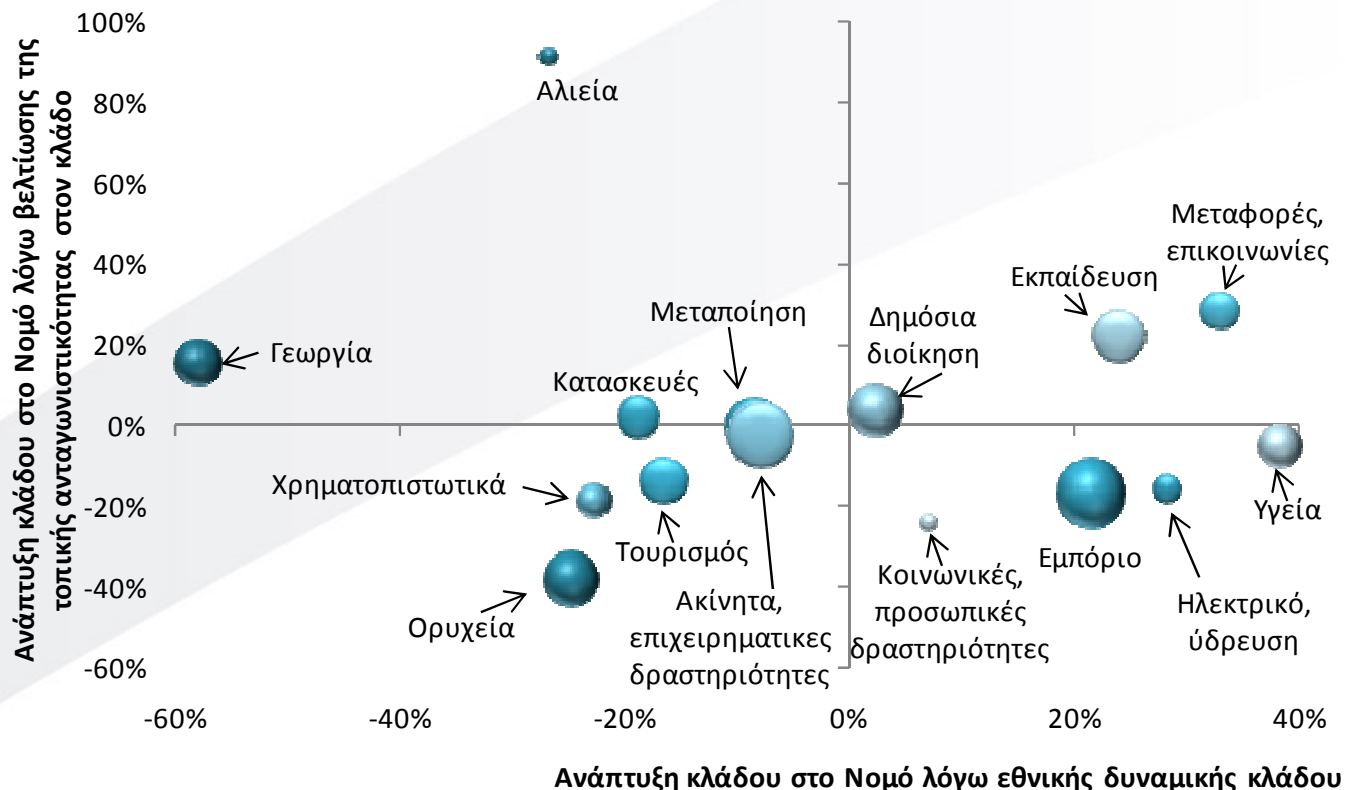
- Η παραγωγικότητα στο Νομό Καβάλας αναπτύχθηκε ταχύτερα από την Ελλάδα και την Ευρώπη αλλά με τίμημα τη μείωση της απασχόλησης
- Εντυπωσιακή η αύξηση της παραγωγικότητας του Νομού στο δευτερογενή τομέα

Ανάλυση Εξέλιξης και Προοπτικών Κλάδων

Ανάλυση μεταβολής μεριδίων (Shift Share Analysis)

- Είναι η ανάλυση της ανάπτυξης ενός κλάδου σε μία περιοχή σε τρεις παράγοντες:

- Ως αποτέλεσμα της ανάπτυξης συνολικά στην οικονομία της χώρας
- Ως αποτέλεσμα της δυναμικής του συγκεκριμένου κλάδου στη χώρα
- Ως αποτέλεσμα της βελτίωσης της τοπικής ανταγωνιστικότητας στο συγκεκριμένο κλάδο

- Στόχος της ανάλυσης μεταβολής μεριδίων είναι:

- να υπολογιστεί η βελτίωση της τοπικής ανταγωνιστικότητας ανά κλάδο
- να διαφανεί κατά πόσο η οικονομική δραστηριότητα του Νομού προσανατολίζεται σε δυναμικούς κλάδους.

Ανάλυση Εισροών – Εκροών (Input – Output Analysis)

- Η **ανάλυση εισροών – εκροών** δείχνει την αλληλεξάρτηση μεταξύ των κλάδων της οικονομίας του Νομού Καβάλας
- **Συντελεστές αλληλεξάρτησης:** δείχνουν το αποτέλεσμα που θα έχει η αύξηση της ζήτησης σε ένα κλάδο κατά €1, στο σύνολο της οικονομίας (σε επίπεδο Νομού ή Χώρας)
- Για τη δημιουργία του πίνακα εισροών – εκροών σε επίπεδο νομού από τα εθνικά στοιχεία και τον υπολογισμό των συντελεστών αλληλεξάρτησης χρησιμοποιήθηκαν μεθοδολογίες που εφαρμόζονται διεθνώς (Generation of Regional Input – Output Tables – GRIT)

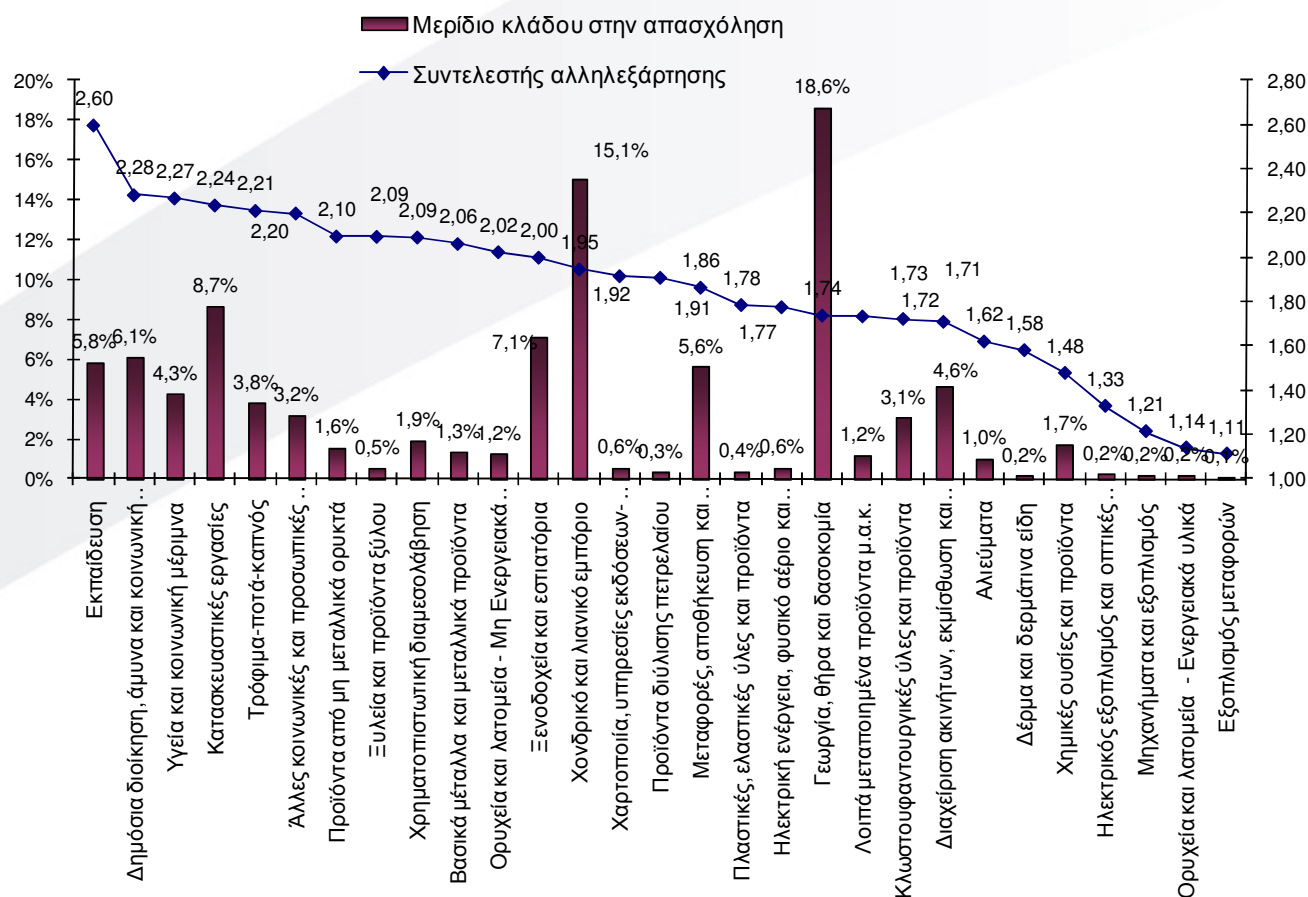
Ανάλυση Εισροών – Εκροών (Input – Output Analysis)

Κλάδοι με τα υψηλότερα πολλαπλασιαστικά αποτελέσματα στο Νομό Καβάλας

- Υπηρεσίες έχουν το υψηλότερο πολλαπλασιαστικό αποτέλεσμα, όπως:

- η εκπαίδευση
- η υγεία και πρόνοια
- η δημόσια διοίκηση
- οι άλλες προσωπικές και κοινωνικές δραστηριότητες

Οι υπηρεσίες αυτές απασχολούν μεγάλο αριθμό προσωπικού που με τη σειρά του καταναλώνει υπηρεσίες και προϊόντα από την περιοχή

Ανάλυση Εισροών – Εκροών (Input – Output Analysis)

Κλάδοι με τα υψηλότερα πολλαπλασιαστικά αποτελέσματα στο Νομό Καβάλας

- Οι κατασκευές έχουν επίσης υψηλό πολλαπλασιαστικό αποτέλεσμα κάτι που οφείλεται τόσο σε απασχόληση προσωπικού όσο και σε αγορές προϊόντων και υπηρεσιών από άλλους κλάδους της περιοχής (μεταλλικά προϊόντα, προϊόντα από μη μεταλλικά ορυκτά, εμπόριο, διαχείριση ακίνητης περιουσίας και άλλες επιχειρηματικές δραστηριότητες)
- Από τη μεταποίηση, οι κλάδοι με υψηλό πολλαπλασιαστικό αποτέλεσμα είναι αυτοί που χρησιμοποιούν α' ύλες από άλλους κλάδους της περιοχής:
 - ο κλάδος τροφίμων, ποτών και καπνού από τον αγροτικό τομέα
 - η ξυλεία και τα προϊόντα ξύλου από τη δασοκομία
 - τα προϊόντα από μη μεταλλικά ορυκτά από τα ορυχεία
 - τα βασικά μέταλλα και μεταλλικά προϊόντα από τα ορυχεία

Ανάλυση Εξέλιξης και Προοπτικών Κλάδων

Σύνοψη ανάλυσης κλάδων

Κλάδοι	Δυναμικός ευρωπαϊκά	Παρουσία στο Ν. Καβάλας	Μεταβολή ανταγωνιστικό- τητας στο Ν. Καβάλας	Αλληλεξάρτηση με οικονομία Ν. Καβάλας	Δυνατότητες στο Ν. Καβάλας
Γεωργία, κτηνοτροφία, δάση	Φθίνων	Εξαγωγικός	Βελτίωση	Πωλήσεις α' υλών	Συνδυασμός με μεταποίηση
Αλιεία	Φθίνων	Εξαγωγικός	Βελτίωση	Χαμηλή	
Μεταλλεία, ορυχεία	Φθίνων	Εξαγωγικός	Φθίνουσα	Πωλήσεις α' υλών	
Μεταποίηση	Μικτός	Αναλογική	Ουδέτερη: υψηλή παραγωγικότητα αλλά μείωση απασχόλησης	Αγορές α' υλών από ορισμένους υποκλάδους	Συνδυασμός με αγροτικό τομέα, τεχνολογία, ανακύκλωση
Ηλεκτρισμός, φυσικό αέριο και ύδρευση	Δυναμικός	Αναλογική	Φθίνουσα	Χαμηλή	
Κατασκευές	Κυκλικός	Αναλογική	Ουδέτερη	Αγορές α' υλών, απασχόληση προσωπικού	
Χονδρικό και λιανικό εμπόριο	Σταθερός	Αναλογική	Ουδέτερη	Μέση	Κέντρο εμπορίου για την Περιφέρεια
Ξενοδοχεία και εστιατόρια	Δυναμικός	Εξαγωγικός	Φθίνουσα	Μέση	Ακτογραμμή, Βαλκάνια, αστικός και εναλλακτικός τουρισμός

Ανάλυση Εξέλιξης και Προοπτικών Κλάδων

Κλάδοι	Δυναμικός ευρωπαϊκά	Παρουσία στο Ν. Καβάλας	Μεταβολή ανταγωνιστικό- τητας στο Ν. Καβάλας	Αλληλεξάρτηση με οικονομία Ν. Καβάλας	Δυνατότητες στο Ν. Καβάλας
Μεταφορές, αποθήκευση, επικοινωνίες	Μικτός	Μικρή	Βελτίωση	Μέση	Λιμάνι, Εγνατία οδός
Χρηματοπιστωτική διαμεσολάβηση	Κυκλικός	Μικρή	Φθίνουσα	Απασχόληση προσωπικού	
Διαχείριση ακίνητης περιουσίας, εκμίσθωση και επιχ/τικές δραστηριότητες	Μικτός	Αναλογική	Ουδέτερη	Χαμηλή	Υπηρεσίες σε επιχειρήσεις της Περιφέρειας (πληροφορική, έρευνα, συμβουλευτικές αρχιτεκτονικές, νομικές υπηρεσίες, διαφήμιση)
Δημόσια διοίκηση, άμυνα και υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση	Σταθερός	Αναλογική	Ουδέτερη	Απασχόληση προσωπικού	
Εκπαίδευση	Σταθερός	Μεγάλη	Βελτίωση	Απασχόληση προσωπικού	Συνεργασία με επιχειρήσεις
Υγεία και κοινωνική μέριμνα	Δυναμικός	Αναλογική	Ουδέτερη	Απασχόληση προσωπικού	Δημογραφικές εξελίξεις
Άλλες κοινωνικές και προσωπικές δραστηριότητες	Δυναμικός	Μικρή	Φθίνουσα	Απασχόληση προσωπικού	Κέντρο ψυχαγωγικών, πολιτιστικών δραστηριοτήτων για την Περιφέρεια

ΕΥΧΑΡΙΣΤΟΥΜΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΟΧΗ ΣΑΣ